

13. นายสุรัชย์ มรกตวิจิตรการ
(ด้านเกษตรผสมผสาน)

- 1) ศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำรินายสุรัชย์ มรกตวิจิตรการ
- 2) ประเภท ด้านเกษตรผสมผสาน
- 3) ปีที่จัดตั้ง พ.ศ. 2543
- 4) ข้อมูลส่วนตัว
  - 4.1) ชื่อ-นามสกุล นายสุรัชย์ มรกตวิจิตรการ
  - 4.2) อายุ (ปี) 65 ปี
  - 4.3) สถานภาพ สมรส
  - 4.4) การศึกษา มัธยมศึกษาปีที่ 3
- 5) ข้อมูลรายละเอียด
  - 5.1) จำนวนพื้นที่ (ไร่) 6 ไร่ 3 งาน (ที่ดินของตนเอง 6 ไร่ 3 งาน)
  - 5.2) กิจกรรมในแปลง
เลี้ยงเป็ดเทศ เลี้ยงสุกร เลี้ยงโค (พันธุ์พื้นเมือง พันธุ์บราห์มัน พันธุ์แองกัส)
เลี้ยงปลา (ปลาดุกกรัสเซีย ปลานิล ปลาแรด ปลาสวาย ปลาช่อน) ปลุกไผ่หวาน ปลุกไม้สัก
ปลุกไม้ผล (มะม่วงพันธุ์เขียวใหญ่ ลำไย ส้มโอ มะพร้าว น้ำหอม) ปลุกหญ้าแฝกเพื่ออนุรักษ์ดิน
และน้ำ ทำปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ
  - 5.3) การผลิต/ผลผลิต/รายได้
ปี พ.ศ. 2560

- การเลี้ยงสุกร	320,000	บาท
- การเลี้ยงเป็ดเทศ	10,000	บาท
- การปลุกไผ่หวาน	5,000	บาท
- การเลี้ยงปลา	5,000	บาท
<u>รวมรายได้/ปี</u>	<u>340,000</u>	<u>บาท</u>
  - 5.4) หลักการดำเนินชีวิตตามแนวพระราชดำริ ดำเนินชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

5.5) ความรู้ที่ได้รับจากศูนย์ศึกษาฯ

ได้รับองค์ความรู้จากการเข้าอบรมหลักสูตรการพัฒนาอาชีพเกษตรผสมผสาน การส่งเสริมและพัฒนาประมงน้ำไหล การพัฒนาศักยภาพปราชญ์ชุมชนในการเผยแพร่และถ่ายทอดเทคโนโลยี การพัฒนาศักยภาพปราชญ์ชุมชนและแหล่งเรียนรู้

5.6) ความภาคภูมิใจ/รางวัลที่ได้รับ

เกษตรกรเล่าว่า เดิมก่อนที่จะมาทำเกษตรผสมผสาน ตนเองประกอบอาชีพค้าขายและขับรถรับส่งนักเรียน ในระยะแรกของการประกอบอาชีพรายได้ที่ได้รับสูง ธุรกิจดำเนินไปอย่างคล่องตัว ต่อมาใน ปี พ.ศ.2540 ในยุคเศรษฐกิจตกฟองสบู ธุรกิจอาชีพต่างๆ เริ่มซบเซา สภาพทางการเงินขาดความคล่องตัว รายได้เริ่มลดลง รวมทั้งในขณะนั้นได้หลงเข้าไปติดอยู่ในอบายมุขไม่ว่าจะเป็นหวยใต้ดิน การพนันต่างๆ จนเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้รายได้ที่ต่ำอยู่แล้ว กลับต่ำลงไปอย่างเห็นได้ชัด จนเกิดหนี้สินเพิ่มพูน ซึ่งตนเองและครอบครัวถูกผลกระทบนี้มาก จึงต้องมาคิดทบทวนพฤติกรรม และหาแนวทางในการช่วยเหลือให้ครอบครัวพ้นจากภาวะวิกฤตนี้ให้ได้ รวมทั้งต้องตัดสินใจเด็ดขาดที่จะออกมาจากอบายมุขเหล่านั้น ด้วยพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงพระราชทานแนวทางการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตนและครอบครัวจึงได้พึ่งพระบารมี อีกทั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อ้อยไม่ไกลจากที่พักนัก จึงมีความตั้งใจที่จะเข้าไปเรียนรู้และฝึกอบรม เพื่อนำกิจกรรมด้านการเกษตรมาประยุกต์ปรับใช้เพื่อช่วยครอบครัวให้ดีขึ้น

หลังจากที่เกษตรกรเข้าไปเรียนรู้ในศูนย์ศึกษาฯ ได้เลือกกิจกรรมเกษตรผสมผสานมาเป็นแนวทางประกอบอาชีพ จัดสรรพื้นที่และเลือกกิจกรรมที่ตนเองถนัดและเหมาะสม โยสามารถแบ่งเป็นด้านต่างๆ ดังนี้ ด้านการบริหารจัดการน้ำ นำความรู้มาพัฒนาวางแผนการใช้น้ำในพื้นที่ให้เพียงพอต่อการดำเนินกิจกรรมต่างๆ โดยอาศัยความเหมาะสมกับฤดูกาลและปริมาณน้ำจากแหล่งต่างๆที่มีในแต่ละปี และคำนึงถึงการบำรุงรักษาแหล่งน้ำ ระบบจัดส่งน้ำ เช่น การปลูกหญ้าแฝกตามแนวขอบสระและลำเหมือง เป็นต้น ด้านการปรับปรุงดิน นำความรู้มาพัฒนาวางแผนการดำเนินกิจกรรมต่างๆให้เป็นประโยชน์ต่อการอนุรักษ์และปรับปรุงดินได้แก่การทำปุ๋ยหมักจากเศษหญ้า วัชพืช ใบไม้แห้งและมูลสัตว์ การทำปุ๋ยน้ำชีวภาพจากเศษพืชผักผลไม้ การทำสารสกัดจากสมุนไพรป้องกันกำจัดศัตรูพืช ด้านวิชาการเกษตร นำความรู้ด้านการเกษตรมาพัฒนากิจกรรมการเกษตรต่างๆให้สอดคล้องและเกื้อกูลประโยชน์ซึ่งกันและกัน ด้านการพัฒนาปศุสัตว์ นำความรู้ด้านปศุสัตว์มาดำเนินกิจกรรมในพื้นที่ ได้แก่ การเลี้ยงสุกร(ผลิตลูกสุกร เลี้ยงสุกรขุน และสุกรมแม่พันธุ์) โดยวิถีธรรมชาติ เช่น หมูหลุม เป็นต้น ด้านการพัฒนาประมง นำความรู้มา

ดำเนินกิจกรรม ได้แก่ การเลี้ยงปลา (ปลานิล ปลาดุก ปลาสร้อย และปลาแรด) การเพาะเลี้ยงกบและการขยายพันธุ์กบ (กบนาและกบบูลฟร็อก ด้านการวางแผนการอนุรักษ์ดินและน้ำแบบผสมผสาน นำความรู้มาบริหารจัดการน้ำและดินในพื้นที่ร่วมกัน เกื้อกูลประโยชน์ต่อกัน วางแผนการใช้น้ำจากแหล่งน้ำต่างๆให้เพียงพอ และจัดการอนุรักษ์ดินโดยการใช้ปุ๋ยหมักปุ๋ยน้ำชีวภาพและการปลูกหญ้าแฝก ด้านการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง นำความรู้ที่ได้รับมาประยุกต์ใช้ดังนี้ การรู้จักความพอประมาณ โดยรู้จักประมาณตนในการลงทุน พึ่งประมาณตนให้รู้ต้นทุนชีวิตของตน คือทำอะไรที่พอดีกับความต้องการทั้งของตนเองและครอบครัว การมีเหตุผลในการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพ เช่น การลงทุนทำกิจกรรมใดๆต้องรู้วัตถุประสงค์ของการดำเนินกิจกรรมก่อน รู้รายละเอียด ความเหมาะสม แล้วจึงวางแผนการผลิต เพื่อดำเนินการ ตลอดจนถึงการเกื้อกูลประโยชน์ของแต่ละกิจกรรมเช่น การใช้วัสดุเหลือใช้ในครัวเรือน หลังการเก็บเกี่ยว และหลังการกำจัดวัชพืช มาผลิตปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ นำมูลสุกรใช้เป็นปุ๋ยคอกบำรุงต้นไม้ในพื้นที่ การนำน้ำถ่ายจากบ่อเลี้ยงกบถ่ายสู่บ่อเลี้ยงปลาดุก เป็นต้น การมีภูมิคุ้มกันที่ดี คือ การลดความเสี่ยงต่างๆที่จะเกิดขึ้นกับการดำเนินกิจกรรม เลือกกิจกรรมที่หลากหลายผลิตหลายรุ่นเพื่อให้มีรายได้ตลอดทั้งปี รับประทานทุกอย่างที่ผลิตเพื่อลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน ความรู้ โดยต้องจริงจัง รู้อย่างถูกต้อง ถูกวิธีและพยายามเสาะหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอตามโอกาสความเหมาะสม ที่สำคัญต้องนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาร่วมผสมผสานในการดำเนินกิจกรรม คุณธรรม ดำเนินชีวิตด้วยความเพียร อดทนมุ่งมั่น ไม่เบียดเบียนใคร รู้จักการให้ รู้จักเสียสละเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม เกษตรกรได้น้อมนำแนวพระราชดำริปรัชญาของเศรษฐกิจมาใช้ ปรับเปลี่ยนวิถีการดำเนินชีวิต นำพาครอบครัวให้พ้นวิกฤตได้เห็นผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม ครอบครัวมีชีวิตที่ดีขึ้น ไม่มีหนี้สิน มีเงินเก็บออม สามารถซื้อที่ดินเพิ่มเติมและสร้างบ้านหลังใหม่ให้กับครอบครัว ชีวิตครอบครัวมีความสุข แม้ทุกวันนี้เกษตรกรจะประสบปัญหาเกี่ยวเกี่ยวสุขภาพ กิจกรรมบางอย่างต้องเลิกหรือลดกำลังผลิตไป มีบุตรสาวเป็นผู้สืบทอดอุดมการณ์สานต่อความตั้งใจ ปัจจุบันเป็นแหล่งศึกษาดูงานและเรียนรู้ด้านเกษตรผสมผสานให้กับผู้สนใจทั่วไปได้เข้ามาเรียนรู้

- 6) ที่อยู่ 47 หมู่ที่ 2 ตำบลแม่โป่ง อำเภอต๋อยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่
เบอร์โทรศัพท์ 088-2614453 e-mail .....
- 7) พิกัดที่ตั้ง (Latitude/Longitude) 47Q (X)0519433 (Y)2081870
- 8) เอกสารประกอบ
- 8.1) หลักสูตรอบรม เอกสารเผยแพร่ความรู้ของศูนย์เรียนรู้ฯ
1. การเลี้ยงโค
  2. การเลี้ยงปลา
  3. การปลูกไม้ผล

8.2) รูปเกษตรกร

8.3) รูปกิจกรรมในศูนย์เรียนรู้ฯ

รูปกิจกรรมใน ปี พ.ศ. 2558 - 2559

รูปกิจกรรมใน ปี พ.ศ. 2558 - 2559

รูปกิจกรรมใน ปี พ.ศ. 2558 - 2559

รูปกิจกรรม ณ เดือน มกราคมและเมษายน 2560

รูปกิจกรรม ณ เดือน กรกฎาคมและกันยายน 2560

รูปกิจกรรม ณ เดือน มีนาคมและกรกฎาคม 2561

8.4) รูปแผนที่/ผังแปลง

บ้านของนายสุรชัย มรกตวิจิตรการ

ตำบลเกษตรผสมผสาน
พิกัด 47Q(X) 0519433 (Y) 2081870

